

Про функціональне значення ретикулярної формациї стовбура в організації нейрональної активності кори головного мозку при специфічних впливах

Р. Р. Велика

Відділ неврології та нейрофізіології Інституту фізіології
ім. О. О. Богомольця Академії наук УРСР, Київ

Дослідження останніх років, які показали функціональну гетерогенність ретикулярної формациї стовбура, привели до уявлення про те, що роль цього утворення в діяльності кори головного мозку не обмежується генералізованими тонізуючими впливами, а пов'язана з більш диференційованими функціями [1, 2].

Конкретизацією цього уявлення є також дані, які свідчать про ретикулярне походження вторинних коркових відповідей на сенсорні подразнення [3, 16].

Щодо зорової кори конвергенція і взаємодія специфічної і ретикулярної імпульсації на тих самих нейронах є тепер незаперечно встановленим фактом [4, 5, 9, 13, 17, 18]. В зв'язку з цим при проведенні нашого дослідження було поставлене завдання встановити роль ретикулярної формациї середнього мозку в змінах активності нейронів зорової зони кори кролика при специфічному подразнюванні.

Для вивчення цього питання була досліджена електрична активність окремих нейронів при світловому подразнюванні сітчатки або електричному подразнюванні ретикулярної формациї (*nucleus reticularis tegmenti*), а також при одночасному застосуванні цих подразників.

Методика дослідження

Світлове подразнення здійснювалось за допомогою фотофоностимулятора типу ФФС-02, електронно-променева трубка якого забезпечувала дифузне освітлення очей тварини з максимальною яскравістю поблизу кожного ока біля 100 люкс. Для фокусування світла на зіницю були застосовані відбивні дзеркала, вмонтовані в головотримач стереотаксичного апарату. Останній служив для занурення подразників електродів у ретикулярне ядро. Як подразні електроди було використано ніхромовий дріт у фабричній ізоляції діаметром близько 70 мк. Для здійснення біполлярного подразнення дві дротинки склеювали полістеролом, який забезпечував жорсткість, необхідну для занурення. Загальний діаметр такого електрода не перевищував 400 мк. Опір становив близько 30 ком. Подразнення ретикулярної формациї проводили імпульсами прямо-кутої форми тривалістю 0,1—0,5 мсек (частота 300 на секунду, напруження 2—8 в). Координати *nucleus reticularis tegmenti* визначали за стереотаксичними картами атласу Фіфкової і Маршала [12]. Після проведення кожного експерименту здійснювали контроль локалізації електродів гістологічними методами.

Відведення потенціалів від окремих нейронів кори головного мозку здійснювали позаклітинним методом за допомогою скляних мікроелектродів. Електричні сигнали, відводжувані мікроелектродом через катодний повторювач, подавали на підсилювач біопотенціалів УБП1-02, а з виходу останнього на блок фотoreєстрації (дво-канальна установка типу ЕМОФ2-01). Паралельно або незалежно від фотoreєстрації імпульсну активність записували також на магнітну стрічку. Для цієї мети була використана установка, яка включає стрічкопротяжний пристрій і блок підсилювачів, що формують імпульси.

Магнітний запис кожного дослідженого нейрона включав послідовність з трьох ділянок: 1) вихідна (фонова) активність; 2) активність під час застосування впливу (освітлення, подразнення ретикулярної формациї, подразнення останньої на фоні освітлення); 3) постстимуляційна активність. Ця послідовність із застосуванням одного з вказаних подразників провадилася 5—8 разів з інтервалами в 3—10 хв. Мінімальна тривалість кожної ділянки становила 60 сек.

З метою здійснення наступного аналізу імпульсної активності досліджуваних нейронів сигнали з магнітної стрічки подавали на вхід вимірювача швидкості підрядування типу ICC-3, який давав можливість представити дискретні сигнали у вигляді безперервної кривої зміни середньої частоти імпульсації в часі. Одержану таким способом криву реєстрували на шлейфному осцилографі Н-102. Апаратуру статистична обробка даних здійснювалася за допомогою реконструйованого Б. Я. П'ятиторським [6] 100-канального аналізатора AI-100.

Математична обробка даних проводилася у двох напрямках: 1) визначення статистичних параметрів розподілу інтервалів між послідовними імпульсами активності нейронів кори і 2) порівняння розподілень між імпульсами інтервалів (MII) активності того самого нейрона при різних впливах. У першому випадку був застосований метод визначення моментів розподілу MII за способом сум [7]. Для порівняння розподілень використовували переважно метод χ^2 -квадрат [8].

Результати дослідження

Подразнення nucleus reticularis tegmenti електричним струмом за значених вище параметрів викликало зміну частоти фонової активності у 218 нейронах з 270 дослідженіх (81,4%). При цьому у 79 нейронах (36,2%) виявлено збільшення частоти імпульсації після подразнення ретикулярної формациї, у решти (63,8%) — зменшення або цілковите

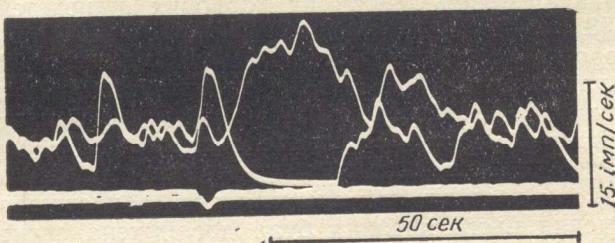

Рис. 1. Реципрокні реакції близькорозташованих нейронів кори у відповідь на подразнення ретикулярної формациї. Активність нейронів показана у вигляді графіків зміни частоти імпульсації в часі. Відмітка подразнення ретикулярної формациї — відхилення горизонтальної лінії вниз.

подавлення активності. Різні ефекти ретикулярного подразнення спостерігались в одному досліді, тобто у тієї самої тварини, при відносно постійних умовах експерименту (стан тварини, параметри подразнення) і, головне, при тій самій локалізації подразного електрода. Реципрокні реакції були відзначенні у нейронах, зареєстрованих на невеликій відстані один від одного.

На рис. 1 наведені криві зміни частоти імпульсації двох близько розташованих нейронах, зареєстрованих на відстані 80 мк один від одного. Видно, що після подразнення ретикулярної формациї один нейрон виявляє чітке збільшення частоти імпульсації, активність другого нейрона в цей час загальмована. Приблизно через 20 сек спрямованість реакцій цих нейронів змінюється на протилежну, і антигоністичні відношення знову зберігаються. В дальному ця кореляція порушується.

Одержані результати досліджень приводять до висновку, що спрямованість реакцій коркових нейронів у даному випадку не пов'язана з

різною локалізацією утворень ретикулярної формациї, фактично відсутніми в коркових нейронах ритміки.

Однак при цьому варто звернути увагу на типу їх реакцій.

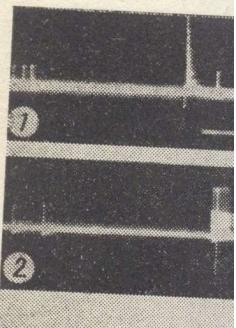

Рис. 2. Реакції одного нейрона.

На осцилограмі 1 більшість відхилень мають

зв'язку між цими інформаційними і галвінометрическими вимірюваннями.

Виявлена в ряді нейронів зміна активності і величини імпульсів формациї дає підставу суперечити впливу цієї спрямованості.

Більш ефективні реакції нейронів на постійність під час світлового випадку відповідають активності нейронів під час вітлення сітчатки тварин.

На рис. 2 наведено осцилограму одного нейрона (осцилограма 1) і її арефактом (осцилограма 2).

В таких випадках, якщо (реакція) протилежна тривалого освітлення формациї, то відбувається зміна активності нейронів під час вітлення.

При зіставленні осцилограм на освітлення і після вітлення виявляється, що не тільки загальна активність нейронів змінюється, але й їх конфігурації протягом цього процесу.

На кривих, наведених вище, виявлено, що відповідь нейронів на вітлення

різною локалізацією подразного електрода, тобто з подразненням різних утворень ретикулярної формaciї, і, отже, можна вважати, що визначальним фактором можуть бути особливості організації самих коркових нейронів, які, можливо, проявляються в характері їх фонової ритміки.

Однак при зіставленні середньої частоти імпульсації нейронів і типу їх реакцій на подразнення ретикулярної формaciї закономірного

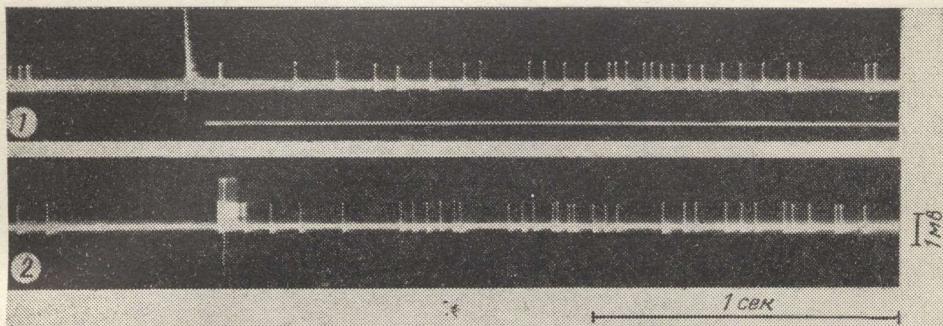

Рис. 2. Реакції одного нейрона кори на освітлення сітчатки та подразнення ретикулярної формaciї.

На осцилограмі 1 біла лінія внизу показує відмітку подразнення; на осцилограмі 2 арефактом на нульовій лінії позначене подразнення ретикулярної формaciї електричним струмом.

зв'язку між цими показниками не виявлено. На це вказує те, що і збуджувальні і гальмівні реакції спостерігаються у нейронах з різним типом розподілу МІІ фонової активності і, отже, з різними x .

Виявлена в ряді випадків пряма залежність між рівнем фонової активності і величиною реакції нейронів на подразнення ретикулярної формaciї дає підставу прийти до висновку, що частота фонової імпульсації впливає лише на інтенсивність реакції нейронів, але не визначає її спрямованості.

Більш ефективним у цьому відношенні виявилось зіставлення реакцій нейронів на подразнення ретикулярної формaciї із зміною їх активності під час світлового подразнення. При цьому у переважній більшості випадків була виявлена односпрямованість змін фонової активності нейронів після подразнення ретикулярної формaciї і при освітленні сітчатки тварини.

На рис. 2 наведені осцилограми, які ілюструють тотожність реакцій одного нейрона кори на застосування світлового подразника (осцилограма 1) і на подразнення ретикулярної формaciї (осцилограма 2).

В тих випадках, коли реакція нейрона на включення світла (*on*-реакція) протилежна за характером зміні активності нейрона під час тривалого освітлення, реакція нейрона на подразнення ретикулярної формaciї корелюється безпосередньо не з *on*-реакцією, а з пізнішими змінами активності нейрона, які спостерігались під час усього періоду освітлення.

При зіставленні графіків зміни частоти імпульсації в часі в умовах освітлення і після подразнення ретикулярної формaciї виявляється не тільки загальна спрямованість цих змін, а й точне повторення їх конфігурації протягом тривалого часу.

На кривих, наведених на рис. 3, видно, що синергізм в розвитку реакцій нейронів у відповідь на застосування кожного із зазначених

подразників проявляється не тільки при збільшенні (1) або зменшенні (2) частоти імпульсації в цих умовах, а й при складних фазових змінах фонової імпульсації (3), спостережуваних у більшості випадків. У нейрона № 3, крім первинного підвищення активності після под-

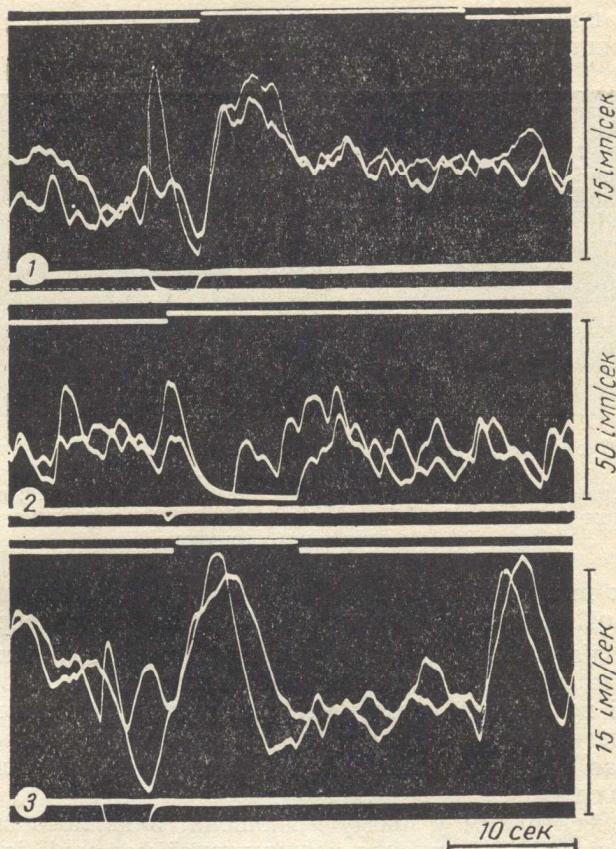

Рис. 3. Однотипний характер зміни фонової активності нейронів в умовах освітлення і після подразнення ретикулярної формaciї.

На кожній ілюстрації зіставлені графіки зміни середньої частоти імпульсації того самого нейрона в умовах освітлення і після подразнення ретикулярної формaciї. Позначення освітлення — відхилення вгору верхньої горизонтальної лінії, подразнення ретикулярної формaciї — відхилення вниз нижньої горизонтальної лінії.

1 — підвищення активності після подразнень; 2 — гальмування активності; 3 — фазні зміни активності.

розднення ретикулярної формaciї, видно значне збiльшення частоти iмпульсацiї також через 27 сек пiсля припинення подразнення.

Аналогічне підвищення активності спостерігається на другій кривій, незважаючи на те, що після припинення освітлення минуло 15 сек. Невеликі відміні в реакціях на ці подразнення, спостережувані на наведених ілюстраціях, полягають в деякій різниці в їх величині і три-валості. При подразненні ретикулярної формації нейрони виявляють більш виражені зміни фонової активності, ніж під час освітлення.

Проте це спостереженість застосовується в ефекті формування фонової ритмічності, який відбувається під час подразнення ретини довгоперіодними нейронами. Як показано, формації спостережують

Рис. 4. Схема рівня фон

Крива I дії рової зони активності кулярної

світловому подразнені
ється тільки після
освітленні він відсутній
зміну періодичності
подразненні ретикулі:
тільки після подразнення

Описана зміна подразнення чітко проілюстрована на рис. 4. Зміни фонової ритмікі картини в деталях ливань імпульсації привертає увагу нової ритміки після тривалості цих змін після великих коливань відповідає виникненню формaciї (крива 2).

Нарешті, чіткий палінгвістичний аналіз виявляється при освітленні, з однією умовою: після по-
важного вивчення змісту та структури тексту.

Проте це спостерігається не завжди і, очевидно, залежить від інтенсивності застосованих подразників.

Схожість ефектів світлового подразнення і подразнення ретикулярної формaciї проявляється також в аналогічних змінах періодичності фонової ритміки при цих впливах. Так само, як і при освітленні, подразнення ретикулярної формaciї викликає зменшення або подавлення довгоперіодичних коливань фонової активності досліджуваних нейронів. Як правило, цей феномен після подразнення ретикулярної формaciї спостерігається у всіх нейронах, які виявляють його і при

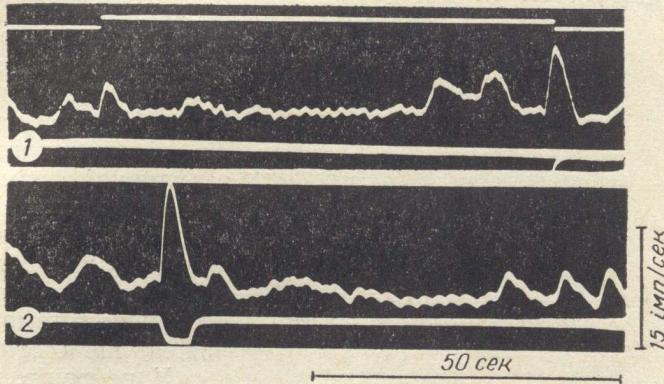

Рис. 4. Однотипні зміни повільних коливань середнього рівня фонової імпульсації нейронів під час освітлення і після подразнення ретикулярної формaciї.

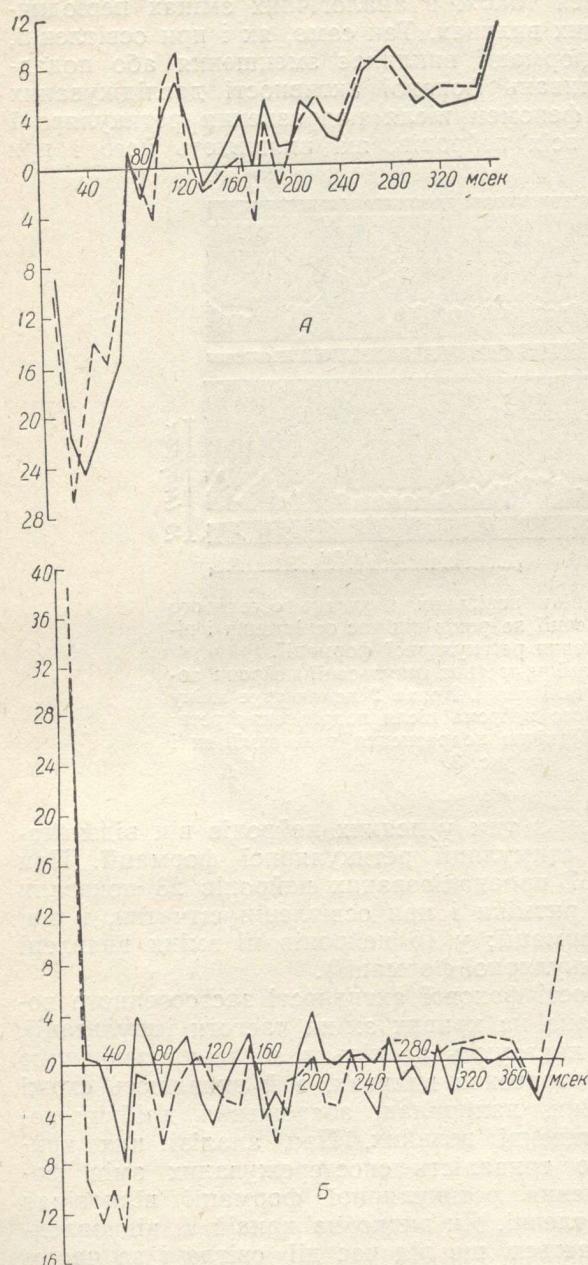
Крива 1 демонструє зміну частоти імпульсації нейрона зо-рової зони кори при освітленні. Крива 2 демонструє зміну активності цього самого нейрона після подразнення ретикулярної формaciї. Відмітки подразнення такі самі, як і на рис. 3.

світловому подразненні. Разом з тим у деяких нейронах він відзначається тільки після штучної стимуляції ретикулярної формaciї. При освітленні він відсутній (з 57 проаналізованих нейронів 23 показали зміну періодичності фонової ритміки і при освітленні сітчатки, і при подразненні ретикулярної формaciї; у 16 нейронах ці зміни виявлені тільки після подразнення ретикулярної формaciї).

Описана зміна періодичності фонової активності застосованого подразнення чітко проілюстрована на кривих зміни частоти імпульсації, наведених на рис. 4. Криві показують не тільки загальну тенденцію зміни фонової ритміки при зазначених впливах, а й виявляють схожі картини в деталях цієї зміни, наприклад, збереження дрібних коливань імпульсації при зникненні великих. При аналізі цих кривих привертає увагу те, що тривалість спостережуваних змін фонової ритміки після подразнення ретикулярної формaciї відповідає тривалості цих змін при освітленні. Як видно на кривій 1, відновлення великих коливань відбувається ще під час дії світла і за часом відповідає виникненню цих коливань після подразнення ретикулярної формaciї (крива 2).

Нарешті, чіткий паралелізм у зміні фонової ритміки нейронах після включення освітлення та після подразнення ретикулярної формaciї виявляється при аналізі розподілень МІІ активності нейронах у темряві і при освітленні, з одного боку, та розподілень МІІ активності нейронах у темряві і після подразнення ретикулярної формaciї, з другого боку.

Статистична обробка цих розподілень методом χ^2 показує, що відмінні, виявлені в першому і другому випадках, мають спільну спрямованість. Графічно це показано на рис. 5, де зіставлені криві різниці в кількості інтервалів різної довжини темнової і світлової активності (суцільна лінія) та аналогічні криві для темнової активності після подразнення ретикулярної формaciї (переривиста лінія).

Як видно на наведених графіках, ці криві досить точно слідують одна за одною. Особливості зміни розподілень МІІ активності нейронів після подразнення ретикулярної формациї у порівнянні з темновою не тільки збігаються з виявленими при порівнянні розподілень МІІ активності під час освітлення і в темряві, а й виражені ще більше.

У нейронів, що характеризуються одномодальним розподіленням МІІ, яких під час застосування аферентного подразнення

Рис. 5. Однотипні зміни розподілень міжімпульсних інтервалів активності двох нейронів під час освітлення і після подразнення ретикулярної формациї.

На кожній ілюстрації показані два графіки того самого нейрона кори: графік відмінні між розподіленнями міжімпульсних інтервалів активності нейрона в темряві і при освітленні (суцільна лінія) і графік відмінні між розподіленнями міжімпульсних інтервалів активності нейрона в темряві і після подразнення ретикулярної формациї (переривиста лінія).

По осі абсцис — значення довжин інтервалів; по осі ординат — відхилення кількості спостережуваних інтервалів даної довжини від очікуваної кількості.

A — дані аналізу розподілення біноміального нейрона, *B* — дані аналізу розподілення одномодального нейрона.

зменшується (тобто збільшується частота імпульсації), в цих умовах спостерігається збільшення кількості інтервалів короткої і середньої довжини (до 70 мсек). Одночасно у всіх аналогічних нейронах в ділянці довших інтервалів спостерігається закономірне зменшення кількості інтервалів із збільшенням їх довжини (на графіку 5, *A* це проявляється в тому, що криві досить чітко піднімаються зліва направо).

Отже, комплекс подразнення ретикулярної імпульсації нечи, очевидно, пов'язаний з гулярністю активності.

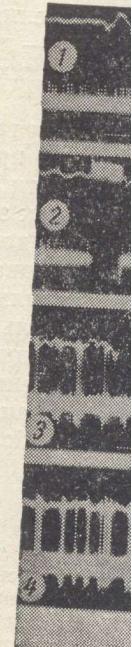

Рис. 6. Зміни активності нейронів після подразнення ретикулярної формациї.

Осьцилографічний запис активності нейронів після подразнення ретикулярної формациї.

Нейрони, які після подразнення ретикулярної формациї, мають достатній кількості відхилення від очікуваної кількості інтервалів.

У нейронів з більшою кількістю коротких інтервалів після подразнення ретикулярної формациї, оскільки саме короткі інтервали активності відповідають спостереженню, дозволяють значені аферентних інтервалів зменшити групу виявлені у нейронах цього діапазону довжини (20–150 мсек) після подразнення ретикулярної формациї.

Зазначені закономірності на рис. 6, які демонструють

Отже, комплекс цих змін інтервалів під час освітлення і після подразнення ретикулярної формaciї при збільшенні загальної частоти імпульсації нейронів відвертає групування активності, тобто ці зміни, очевидно, пов'язані з механізмом, спрямованим на збереження регулярності активності при застосуванні цих подразників.

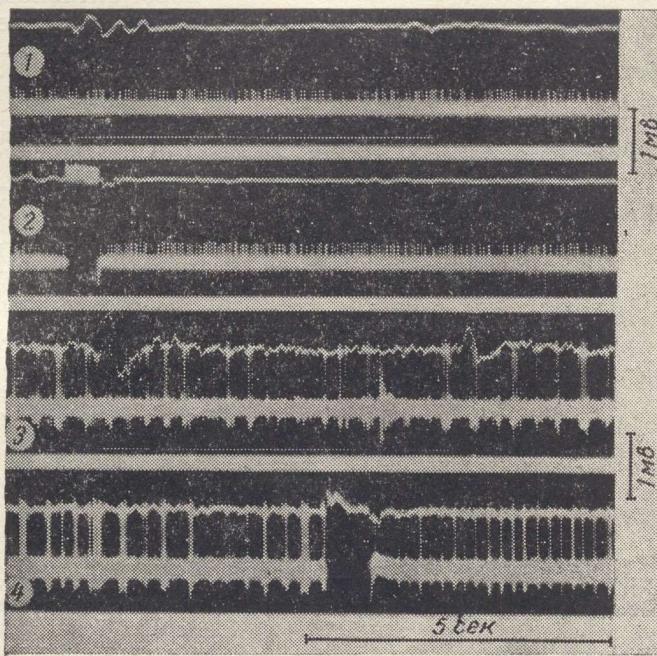

Рис. 6. Зменшення групування активності нейронів зорової зони кори під впливом світлового подразнення і подразнення ретикулярної формaciї.

Осцилограмами 1 і 3 демонструють зміну активності двох нейронів під час освітлення. Відмітки освітлення — горизонтальна лінія внизу. Осцилограмами 2 і 4 показують зміни активності цих самих нейронів після подразнення ретикулярної формaciї. Відмітка цього подразнення показана артефактом подразнення.

Нейрони, які показують зменшення імпульсації в цих умовах, в достатній кількості в цьому плані не були піддані аналізу, тому що наявність інтервалів великої довжини утруднювала складання гістограм.

У нейронів з біомодальним розподіленням МII фонової активності кількість коротких інтервалів (до 10 мсек) під час освітлення і після подразнення ретикулярної формaciї менша, ніж у темряві (рис. 5, Б). Оскільки саме короткі інтервали при низькому x і досить стабільній активності відповідають за групування імпульсації нейронів, то це спостереження дозволяє прийти до висновку, що при застосуванні зазначених аферентних впливів у біомодальних нейронів також відбувається зменшення групування. З цим висновком добре узгоджується виявлене у нейронів цієї групи збільшення кількості інтервалів середньої довжини (20—150 мсек) і зрушення другої моди в ділянку коротших інтервалів.

Зазначені закономірності видно також на осцилограмах, наведених на рис. 6, які демонструють активність двох нейронів з біомодаль-

ним розподілом МІІ. Нейрон, активність якого наведена на осцилографах 1 і 2, збільшує частоту імпульсації під час освітлення і після подразнення ретикулярної формації; нейрон на осцилографах 3 і 4 показує зменшення частоти імпульсації в цих умовах. Осцилограми 1 і 3 демонструють зміну фонової активності нейронів під час освітлення, осцилограми 2 і 4 — після подразнення ретикулярної формації.

Зменшення групування імпульсації при збільшенні її частоти відбувається внаслідок зменшення кількості довгих інтервалів (інтервалів між групами імпульсів) та збільшення кількості інтервалів середньої довжини. При зменшенні частоти імпульсації спалахи імпульсів після засто-

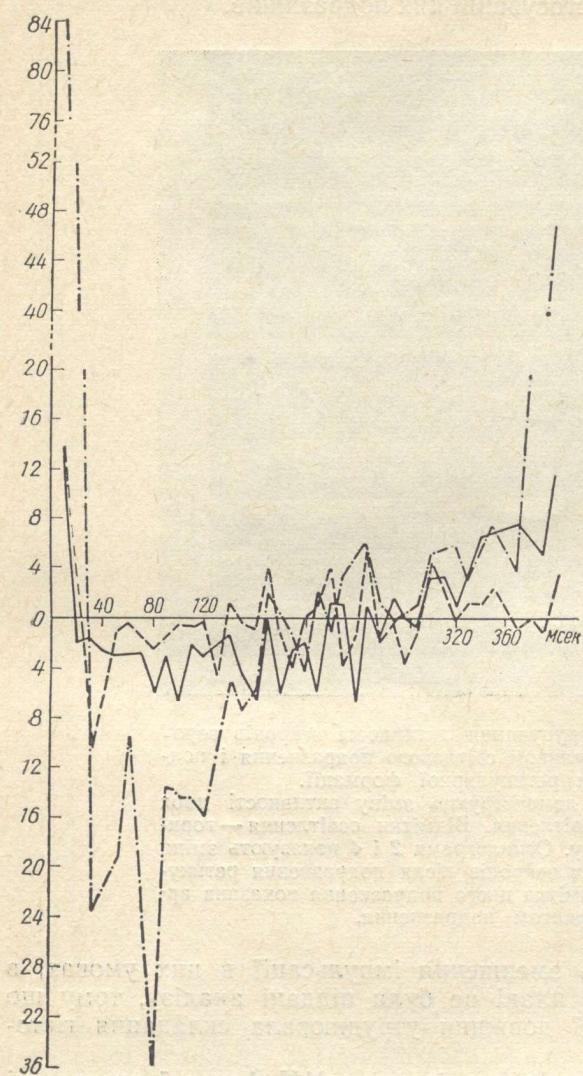

Рис. 7. Однотипні зміни розподілень міжімпульсних інтервалів активності одного нейрона зорової зони кори під час освітлення, після подразнення ретикулярної формації і після її подразнення під час освітлення.

На рисунку зіставлені три графіки відмін між розподіленням міжімпульсних інтервалів активності нейрона в темряві і після застосування відповідних подразнень: сувільна лінія — при освітленні, переривиста — після подразнення ретикулярної формації, штрих-пунктирна — після подразнення ретикулярної формації на фоні освітлення. Значення осей абсцис та ординат таке саме, як і на рис. 5.

сування подразнення з'являються частіше, але кількість імпульсів у кожному спалаху істотно зменшується.

Описані зміни значно більше виражені після подразнення ретикулярної формації. Ефект ще більше посилюється, якщо стимуляція ретикулярної формації здійснюється на фоні освітлення сітчатки. Це показано на графіку на рис. 7, де з кривими типу раніше проаналізованих зіставлені крива відмінності розподілу МІІ активності нейрона в темряві і після подразнення ретикулярної формації на фоні освітлення.

Обговорювання

Виявлений у фонової активності нейронів при освітленні ретикулярна формація зони кори відповідає зміні активності специфічного подразнення.

Схожість впливу на нейрональну активність нейронів відповідає схемі: подразнення — фонової активності нейронів — такий вплив не подразнення ретикулярної формації може застосуванні сполучені сумою ефектів ретикулярної формації між собою шляху від сітчатки до нейронів ЛКТ. Особливості Барріса та ін. [10] дозволяють давати кола, що те саме воловорову зону кори через

Механізм тривалої ретикулярної формацію в якості проіснування трьох між собою величиною ливо повільно здійснюється через ретикулярну функційні шляхи, середні

Отже, на підставі ведених морфологічній специфічного шляху, що відповідає за час дії специфічного «паралельний канал зв'язку».

Участь ретикулярної формації на специфічний подразнені не тільки з генераторами, а й виконує диференціювати ретикулярної формації електродів, виявлені пророзташованих нейронів, значення специфічних формаций.

1. Анохін П. К.— Журнал
2. Анохін П. К.— Вісник
- деят., Ізд-во АН ССР, 1962, 24
3. Іваніцкий А. М.,

Обговорення результатів досліджень і висновки

Виявлений у наведених дослідженнях паралелізм у розвитку змін фонової активності нейронів після подразнення ретикулярної формaciї і при освітленні сітчатки дозволяє зробити висновок, що ретикулярна формaciя зумовлює не тільки пізні компоненти реакцій нейронів зорової зони кори на включення або виключення світла, а й тривалу зміну активності протягом усього періоду освітлення, тобто дії специфічного подразника.

Схожість впливу освітлення і подразнення ретикулярної формaciї на нейрональну активність можна пояснити, якщо припустити таку схему: подразнення сітчатки світлом викликає збудження ретикулярної формaciї, відповідальної за тривалу зміну активності нейрона під час освітлення (і навіть протягом деякого періоду після його припинення — такий випадок продемонстровано на рис. 6, 3). Тому штучне подразнення ретикулярної формaciї викликає такі ж тривалі зміни фонової активності нейрона, але більш виражені. При одночасному застосуванні специфічного і неспецифічного подразнень відбувається сумація ефектів цих подразнень. Світлова стимуляція ретикулярної формaciї може здійснюватись як безпосередньо по прямому шляху від сітчатки до ретикулярної формaciї [5, 14], так і через нейрони ЛКТ. Особливий інтерес в цьому відношенні становлять дані Барріса та ін. [10] про те, що мезенцефалічні волокна зорового тракту можуть давати колатералі, які закінчуються в ЛКТ. Це свідчить про те, що те саме волокно від сітчатки ока може передавати імпульси в зорову зону кори через середній мозок і ЛКТ.

Механізм тривалого проведення збудження в кору через ретикулярну формaciю в якійсь мірі розкриває Бішоп [11], який повідомив про існування трьох систем аферентних волокон, які відрізняються між собою величиною діаметра. Найтонші з них, тобто такі, які особливо повільно здійснюють проведення, проходять до зорової зони кори через ретикулярну формaciю. Найкрупніші волокна становлять специфічні шляхи, середні пов'язані з асоціативними ділянками.

Отже, на підставі експериментально одержаних результатів і наведених морфологічних даних створюється уявлення про існування спеціального шляху, що проходить до кори через ретикулярну формaciю і відповідає за тривалі зміни активності коркових нейронів під час дії специфічного подразника. Такий шлях можна розглядати як «паралельний канал зв'язку від рецептора до центра».

Участь ретикулярної формaciї у формуванні реакцій нейронів кори на специфічний подразник свідчить про те, що це утворення пов'язане не тільки з генералізованими змінами електричної активності кори, а й виконує диференційовані специфічні функції. Різні ефекти стимуляції ретикулярної формaciї при незмінній локалізації подразників електродів, виявлені при реєстрації активності морфологічно близько розташованих нейронів, дозволяють зробити висновок про переважне значення специфічних сенсорних або внутрікоркових механізмів у визначені типу реакції нейронів кори на подразнення ретикулярної формaciї.

Література

1. Анохін П. К.— Журн. в.н.д., 1959, 9, 4, 488.
2. Анохін П. К.— В кн.: Электроэнцефалогр. исследование высшей нервной деятельности, Изд-во АН СССР, 1962, 241.
3. Иваницкий А. М., Мыслободский М. С.— Журн. в.н.д., 1965, 15, 5, 887.

4. Нарикашвили С. П., Арутюнов В. С., Мониава Э. С.—Журн. в.н.д., 1965, 15, 6, 1004.
 5. Нарикашвили С. П., Мониава Э. С., Арутюнов В. С.—Физiol. журн. ССР, 1966, 11, 6, 660.
 6. Пятигорский Б. Я.—Бюлл. экспер. биол. и мед., 1966, 6, 114.
 7. Смирнов Н. В., Дунин-Барковский—Краткий курс математической статистики для технических приложений, М., Физматгиз, 1959.
 8. Урбах Б. Ю.—Биометрические методы, М., изд-во «Наука», 1964.
 9. Akimoto H., Creutzfeldt O.—Arch. Psychiatr., 1957—1958, 196, 496.
 10. Barris R. W., Ingram W. P., Ranson S. W.—J. Comp. Neurol., 1935, 62, 1, 117.
 11. Bishop G. H.—Ann. of N.-Y. Acad. Sci., 1961, 94, 2, 559.
 12. Fisková E., Mařšála J.—Stereotaxic podkorových struktur mózku krysy, králík a kočky, Praha, 1960.
 13. Fuster J. M.—Science, 1961, 133, 2011.
 14. Gillilan L. A.—J. Comp. Neurol., 1941, 74, 367.
 15. Gudden B.—Arch. Psychiatr., 1881, 11, 415.
 16. Hirsh J. F., Anderson R. E., Calvet J., Sherrger J.—Exper. Neurol., 1961, 4, 569.
 17. Jung R.—Exper. Cell. Res., Suppl., 1958, 5, 262.
 18. Jung R.—В кн.: Теория связи в сенсорных системах, М., изд-во «Мир», 1964, 374.

Надійшла до редакції
7.IX 1966 р.

О функциональном значении ретикулярной формации ствола в организации нейрональной активности коры головного мозга при специфических воздействиях

Р. Р. Великая

Отдел неврологии и нейрофизиологии Института физиологии им. А. А. Богомольца Академии наук УССР, Киев

Резюме

На основании анализа электрической активности отдельных нейронов зрительной коры кролика, зарегистрированной в отсутствие специально применяемых раздражений и при специфическом (освещение сетчатки) и неспецифическом (электрическое раздражение ретикулярной формации) воздействиях установлено сходство изменений активности при указанных раздражениях. Эти результаты объясняются участием ретикулярной формации в формировании активности нейронов во время действия специфического раздражения.

Functional Significance of the Reticular Formation of the Stem in the Organization of the Neuronal Activity of the Cerebral Cortex during Specific Influences

R. R. Velikaya

Division of neurology and neurophysiology of the A. A. Bogomoletz Institute of Physiology, Academy of Sciences of the Ukrainian SSR, Kiev

Summary

On the basis of an analysis of the electric activity of various neurons of the optic cortex of the rabbit, recorded in the absence of specially applied stimulations and with specific (illumination of the retina) and non-specific (electrical stimulation of the reticular formation) effects, similarity was established among the changes in activity with the indicated influences. These results are obtained by the involvement of the reticular formation in the shaping of neuron activity during the action of a specific stimulus.

Біоелектричні дії

Відомі ім.

Безперервні та найважливішим зовнішніх проявів. нізму не зводиться цій», які перетворюють шляхах, ні до наїнентів побудови рути вегетативних п'єсть вертикально ланцюгові, складно кору і підкорку в еляє вже власно сенсіори.

Для фізіології до цієї системи безпеки та нейрогормони регулюють склад гуморів життєвим середовищем зворотного зв'язку, стан підкоркових центрів.

Особлива роль жить ретикулярний фіброзних рівнях мозкової системи вплив на функцію — на характер

В зв'язку з цим енцефалографічного мозку, що основна ритмічність, а також ритмічність внутрікортикалінізуючих (і гальмівних) Відповідно і реактивність сенсорними впливами, сивним потоком імпульсів ядер зорового бугра.

З цієї точки зору вчення стовбурово-діенцефалічні [3, 4]. Йдеться не лише в патоморфологічному, але і в порушеннях